

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของกลุ่มจิตสัมพันธ์ที่มีต่อการเพิ่มขึ้นของความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

สมมติฐานในการวิจัย

1. ค่าการมีส่วนร่วมที่แสดงออกต่อผู้อื่นในแบบวัดไฟโร-บี หลังการเข้ากลุ่มจิตสัมพันธ์จะสูงกว่าก่อนการเข้ากลุ่ม
2. ค่าการมีส่วนร่วมที่ต้องการให้ผู้อื่นแสดงออกต่อตนเองในแบบวัดไฟโร-บี หลังการเข้ากลุ่มจิตสัมพันธ์จะสูงกว่าก่อนการเข้ากลุ่ม
3. ค่าการควบคุมที่แสดงออกต่อผู้อื่นในแบบวัดไฟโร-บี หลังการเข้ากลุ่มจิตสัมพันธ์จะลดลงต่ำกว่าก่อนการเข้ากลุ่ม
4. ค่าการควบคุมที่ต้องการให้ผู้อื่นแสดงออกต่อตนเองในแบบวัดไฟโร-บี หลังการเข้ากลุ่มจิตสัมพันธ์จะลดลงต่ำกว่าก่อนการเข้ากลุ่ม
5. ค่าการผูกพันที่แสดงออกต่อผู้อื่นในแบบวัดไฟโร-บี หลังการเข้ากลุ่มจิตสัมพันธ์จะสูงกว่าก่อนการเข้ากลุ่ม
6. ค่าการผูกพันที่ต้องการให้ผู้อื่นแสดงออกต่อตนเองในแบบวัดไฟโร-บี หลังการเข้ากลุ่มจิตสัมพันธ์จะสูงกว่าก่อนการเข้ากลุ่ม

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างจากการรับสมัครผู้ที่สนใจและอาสาสมัคร เข้าร่วมโครงการวิจัยจำนวน 8 คน เป็นชาย 2 คน และผู้หญิง 6 คน มีอายุระหว่าง 21-23 ปี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบวัดความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลไฟโร-บี (FIRO-B : Fundamental Inter-personal RelationsOrientation-Behavior) ของ วิลเลียม ชูสท์ (William Schutz)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ระยะก่อนการทดลอง

- 1.1 ปรับปรุงและตัดแปลงแบบวัดไฟโร-บี และนำไปทดสอบความตรง และความเชื่อถือได้
- 1.2 เตรียมสถานที่ทดลอง และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ
- 1.3 ประกาศรับสมัครผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย

2. ระยะทดลอง

- 2.1 ให้ผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยตอบแบบวัดไฟโร-บี ก่อนดำเนินกลุ่ม
- 2.2 ผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยและผู้วิจัยเข้าร่วมกลุ่มจิตสัมพันธ์ตามแนวคิดของ รอเจอร์ส โดยมีผู้วิจัยเป็นผู้เอื้อเฟื้อในกลุ่ม ตั้งแต่เย็นวันศุกร์ที่ 16 พฤศจิกายน 2533 จนถึง บ่ายวันอาทิตย์ที่ 18 พฤศจิกายน 2533 ที่บ้านพักสถานีวิจัยการประมง ตำบลอ่างศิลา จังหวัดชลบุรี รวมเวลาทั้งสิ้น 21 ชั่วโมง โดยมีการบันทึกเสียงตลอดการเข้ากลุ่ม
- 2.3 เมื่อสิ้นสุดการทดลอง ให้ผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยตอบแบบวัดไฟโร-บี ซ้ำ
- 2.4 นำข้อมูลที่ได้จากการตรวจคะแนนตามแบบวัดไฟโร-บี และการบันทึกเสียง มาวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอข้อมูล

1. หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ของคะแนนความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในแต่ละด้านในระยะก่อนการทดลอง และระยะหลังการทดลอง

2. หาผลรวมและผลต่างของค่าเฉลี่ยแต่ละมิติ ทั้ง 3 มิติ
3. หาค่าเฉลี่ยของคะแนนความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่เปลี่ยนแปลงไป (D)
4. หาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนที่เปลี่ยนไป (S.D.)
5. ทดสอบความแตกต่างของคะแนนครั้งทดสอบก่อนการทดลองและหลังการทดลอง

โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) ตามสูตร

$$t = \frac{D}{\sqrt{[NED^2 - (ED)^2]/(N-1)}}$$

ผลการวิจัย

1. ค่าการมีส่วนร่วมที่แสดงออกก่อนผู้สอนในแบบวัดไฟโร-บี หลังการเข้ากลุ่มจิตสัมพันธ์ สูงกว่าค่าก่อนการเข้ากลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. ค่าการมีส่วนร่วมที่ต้องการให้ผู้สอนแสดงออกต่อตนเองในแบบวัดไฟโร-บี หลังการเข้ากลุ่มจิตสัมพันธ์ สูงกว่าค่าก่อนการเข้ากลุ่ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. ค่าการควบคุมที่แสดงออกต่อผู้สอนในแบบวัดไฟโร-บี หลังการเข้ากลุ่มจิตสัมพันธ์ และก่อนการเข้ากลุ่ม ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
4. ค่าการควบคุมที่ต้องการให้ผู้สอนแสดงออกต่อตนเองในแบบวัดไฟโร-บี หลังการเข้ากลุ่มจิตสัมพันธ์ และก่อนการเข้ากลุ่มไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
5. ค่าการผูกพันที่แสดงออกต่อผู้สอนในแบบวัดไฟโร-บี หลังการเข้ากลุ่มจิตสัมพันธ์ สูงกว่าค่าก่อนการเข้ากลุ่ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
6. ค่าการผูกพันที่ต้องการให้ผู้สอนแสดงออกต่อตนเองในแบบวัดไฟโร-บี หลังการเข้ากลุ่มจิตสัมพันธ์ สูงกว่าค่าก่อนการเข้ากลุ่ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลของกลุ่มจิตสัมพันธ์ โดยใช้ระยะเวลาการดำเนินกลุ่มที่เพิ่มมากขึ้น เพื่อดูผลการเปลี่ยนแปลงของความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลให้ชัดเจนขึ้น โดยเฉพาะในมิติของการควบคุม (Control-C)

2. การวิจัยครั้งนี้พบว่ากลุ่มจิตสัมพันธ์ตามแนวคิดของรอเจอร์สมีผลต่อการเพิ่มขึ้นของความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ในมิติของการมีส่วนร่วมและการผูกพัน จึงน่าจะนำไปศึกษาต่อกลุ่มประชากรอื่น เช่น ในองค์กร ในชุมชนต่าง ๆ เป็นต้น เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของความเป็นอยู่ร่วมกันที่เพิ่มมากขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย